



Datum van
inontvangstneming

:

29/11/2017

Zaak C-614/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

24 oktober 2017

Verwijzende rechter:

Tribunal Supremo (Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

19 oktober 2017

Verzoekende partij:

Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen
Protegida queso manchego

Verwerende partijen:

Industrial Quesera [REDACTED] SL
[REDACTED]

[OMISSIS] [aanhef]

TRIBUNAL SUPREMO (Hoogste rechterlijke instantie, Spanje)

Sala de lo Civil (civielrechtelijke kamer)

BESLISSING

[OMISSIS] [samenstelling en zetel] negentien oktober tweeduizendzeventien.

FEITELIJK KADER

Hoofdgeding waarin de prejudiciële vragen zijn gerezen

1. - Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego heeft cassatieberoep ingesteld tegen vonnis 223/2014 van 28 oktober 2014, gewezen door de Sección Primera de la Audiencia Provincial de Albacete (provinciaal gerechtshof Albacete, eerste sectie, Spanje). [OMISSIS] [aspecten van nationaal procesrecht]

[Or. 2] In haar beroepschrift heeft de Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego verzocht om het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof van Justitie”) te verzoeken om een prejudiciële beslissing over enkele vragen betreffende de uitlegging van artikel 13, lid 1, onder b), c) en d), van verordening 1151/2012 [die in de plaats is gekomen van verordening 510/2006)].

2. [OMISSIS] [aspecten van nationaal procesrecht]

3. - Rekwirante heeft ingestemd met het stellen van prejudiciële vragen en nadere preciseringen verstrekt aangaande de formulering daarvan. Geïntimeerden, Industrial Quesera [REDACTED] S.L. en de heer [REDACTED] hebben betoogd dat geen vragen hoeven te worden gesteld.

4. - Partijen in het hoofdgeding zijn de Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego, eiseres en rekwirante, [OMISSIS] en Industrial Quesera [REDACTED] S.L. en [REDACTED] gedaagden en geïntimeerden [OMISSIS]

[OMISSIS] [rapporteur]

RECHTSGRONDSLAGEN

TEN EERSTE. – Samenvatting van de feiten

1. - Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego is een procedure begonnen tegen Industrial Quesera [REDACTED] S.L. (hierna: „Quesera [REDACTED] en [REDACTED] waarbij zij cumulatief verschillende vorderingen heeft ingesteld.

Voor zover van belang voor deze prejudiciële vraag, heeft eiseres gevorderd dat wordt vastgesteld dat de etiketten die door Quesera [REDACTED] worden gebruikt voor het identificeren en in de handel brengen van [Or. 3] de kazen „Adarga de Oro”, „Super Rocinante” en „Rocinante”, die niet onder de beschermde oorsprongsbenaming (hierna: „BOB”) „queso manchego” vallen, en het gebruik van de termen „Quesos Rocinante”, waarmee Quesera [REDACTED] op haar webpagina zowel verwijst naar kazen die vallen onder de BOB „queso manchego” als naar andere kazen, die daar niet onder vallen, krachtens artikel 13 van verordening nr. 510/2006 van de Raad van 20 maart 2006 inzake de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen (hierna: „verordening 510/2006”) inbreuk maken op de BOB „queso manchego”.

Ofschoon eiseres in haar definitieve vordering zonder nadere toelichting melding maakte van artikel 13 van de verordening, beperkte het daarin weergegeven betoog zich uitsluitend tot de vraag of er sprake is van een „voorstelling” van een BOB, als bedoeld in artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006.

Ook heeft eiseres vorderingen ingesteld tot gedeeltelijke nietigverklaring, overeenkomstig artikel 14 van verordening 510/2006, van handelsnaam nr. 235.378 „Rocinante” voor het onderscheiden van „handelstransacties die gericht zijn op de productie van kaas”, en van de nationale merken „Rocinante” nr. 2.045.182 en nr. 2.635.904 voor het onderscheiden van, respectievelijk, „diensten van transport, opslag en distributie van kaas” (klasse 39) en „kazen” (klasse 29).

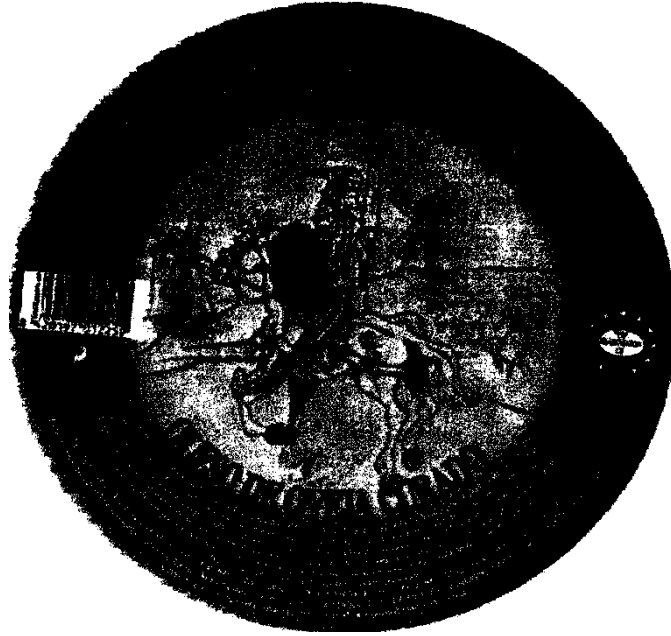
Behalve deze vorderingen tot verkrijging van een declaratoire uitspraak tot nietigverklaring van merken en handelsnamen, zijn ook vorderingen ingesteld tot staking en verwijdering uit het handelverkeer.

2. - De door eiseres betwiste symbolen bestonden in de eerste plaats uit de Spaanse gemengde merken nr. 2.045.182, dat op 28 augustus 1996 werd aangevraagd en op 5 juni 1997 werd geregistreerd voor het onderscheiden van „diensten van transport, opslag en distributie van producten, met name „voedingsproducten, kazen en zuivelproducten” (klasse 39 van de internationale nomenclatuur), en nr. 2.635.904, met als voorrangdatum 11 februari 2005, dat op 16 juni 2005 werd geregistreerd voor het onderscheiden van „kazen en zuivelproducten” (klasse 29 van de internationale nomenclatuur).

[Or. 4] In deze tekens bestond het woerdelement uit de term „Rocinante” en het beeldelement uit een cirkelvormige tekening, geschikt om het etiket van een cilindrische kaas te vormen, waarop de figuur was te zien van een paard in een vlakte, met een kudde schapen en met windmolens:



In het verzoekschrift werd aangevoerd dat het gebruik van het merk „Adarga de Oro” op een andere wijze dan waarvoor dit was geregistreerd, ook de BOB „queso manchego” had geschonden, aangezien gebruik werd gemaakt van de tekening van een ridder op een mager paard – de gebruikelijke voorstelling van Don Quichot van La Mancha – in een veld waarin zich ook schapen en windmolens bevinden.



Dit etiket werd ook gebruikt zonder de schapen in de afbeelding.

[Or. 5] Met betrekking tot de webpagina „www.rocinante.es” wordt in het verzoekschrift de vraag opgeworpen of op een webpagina waarop advertenties zijn geplaatst voor kazen die wel onder de BOB „queso manchego” en kazen die niet onder die benaming vallen, gebruik mag worden gemaakt – zowel in de domeinnaam als in de inhoud van de website – van een term als „Rocinante”, die een voorstelling oproept van de regio La Mancha, en van de volgende tekening, die typische elementen bevat van het landschap van La Mancha, zoals de kudde schapen en de windmolen:



3. - Gedaagden hebben een verweerschrift ingediend. Voor zover van belang voor deze prejudiciële vraag, betwistten zij dat de op de etiketten en de website gebruikte woord- en beeldtekens een voorstelling oproepen van de kaas die onder de BOB „queso manchego” valt. Zij hebben aangevoerd dat Quesera [REDACTED] een in La Mancha gevestigd bedrijf is dat kazen maakt in La Mancha – waarvan sommige vallen onder de BOB „queso manchego” en andere niet –, zodat het logisch is dat zij symbolen uit de regio La Mancha gebruikt.

4. - De Juzgado (rechter in eerste aanleg) heeft een vonnis gewezen waarin de vordering werd verworpen.

De Juzgado overwoog, kort samengevat, dat de tekens en benamingen die Quesera [REDACTED] gebruikt voor kazen die niet onder de BOB „queso manchego” vallen, geen grafische of fonetische gelijkenis vertonen met „queso manchego” of met „La Mancha”.

De Juzgado was van oordeel dat het gebruik van tekens zoals de naam „Rocinante” of de afbeelding van Don Quichot van La Mancha, een voorstelling oproepen van [Or. 6] La Mancha, maar niet van de kaas die wordt beschermd door de BOB „queso manchego”.

5. - Eiseres ging in hoger beroep tegen het vonnis van de Juzgado. De Audiencia Provincial heeft het hoger beroep verworpen [OMISSIS] [aspecten van nationaal procesrecht]

De Audiencia was van oordeel dat het gebruik, op de etikettering van deze kazen, van landschappen en figuren die typerend zijn voor La Mancha, ertoe leidt dat de consument denkt aan de regio La Mancha, doch niet noodzakelijkerwijs aan de BOB „queso manchego”.

De Audiencia verklaarde dat aangezien de door Quesera [REDACTED] geproduceerde, niet onder de BOB „queso manchego” vallende, kaas wordt

vervaardigd in La Mancha, deze Queseria symbolen uit die regio mag gebruiken die wel een voorstelling La Mancha, maar niet noodzakelijkerwijs die van de kaas met de BOB „queso manchego” oproepen.

In het vonnis van de Audiencia Provincial wordt voorts vastgesteld dat een voorstelling als bedoeld in artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006, dient voort te vloeien uit het gebruik van een benaming die grafische, fonetische of conceptuele gelijkenis vertoont met de BOB, hetgeen in de onderhavige zaak niet het geval is. Voor de Audiencia Provincial vormt de mentale link die zou kunnen worden afgeleid uit het feit dat beide producten gemeenschappelijke kenmerken hebben, zoals het feit dat beide zijn vervaardigd in La Mancha, niet een voorstelling waarvan artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006 bepaalt dat zij een inbreuk vormt op de door de BOB geboden bescherming.

De Audiencia verwerpt de stelling dat gedaagde [Quesera ██████████] door gebruik te maken van allegorische elementen van La Mancha op de etiketten van kazen die niet onder de BOB „queso manchego” vallen, profiteert van de kwaliteit en reputatie van het onder de BOB vallende product. Zij stelt vast dat, hoewel de landschappen en figuren op de website en op de etiketten van de kazen die niet onder de BOB vallen, inderdaad een voorstelling van de regio La Mancha oproepen en aan de kaas een Manchego-oorsprong toekennen – datgene waar het feitelijk om gaat – dit niet noodzakelijkerwijs betekent dat die kazen van de kwaliteit en reputatie van de kaas met de BOB „queso manchego”, profiteren, doch dat zij profiteren van de faam en kwaliteit van kaas uit La Mancha.

[Or. 7] TEN TWEEDE. – Recht van de Europese Unie

1. - De *ratione temporis* toepasselijke voorschriften van het Recht van de Europese Unie (hierna: „EU”) zijn te vinden in verordening 510/2006.

2. - Het voorschrift waarvan de uitlegging vragen doet rijzen, is artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006, dat onder het opschrift „bescherming” bepaalt:

„1. Geregistreerde benamingen zijn beschermd tegen:

[...]

b) elk misbruik, elke nabootsing of voorstelling, zelfs indien de werkelijke oorsprong van het product is aangegeven, of indien de beschermde benaming is vertaald, of vergezeld gaat van uitdrukkingen zoals ‚soort’, ‚type’, ‚methode’, ‚op de wijze van’, ‚imitatie’ en dergelijke”.

3. - Nauw verwant aan het vorige voorschrift is artikel 14, lid 1, van verordening 510/2006, waarvan de laatste zin de grondslag vormt voor de vordering tot nietigverklaring van merken in de onderhavige zaak. In dat artikel wordt, onder het opschrift „Verband tussen merken, oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen”, bepaald:

„1. Wanneer een oorsprongsbenaming of een geografische aanduiding overeenkomstig deze verordening wordt geregistreerd, wordt een aanvraag tot registratie van een merk in situaties zoals vermeld in artikel 13 en betrekking hebbende op dezelfde productklasse, afgewezen als de aanvraag tot registratie van het merk wordt ingediend na de datum waarop de aanvraag tot registratie van de oorsprongsbenaming of de geografische aanduiding bij de Commissie is ingediend.

Merken die in strijd met de bepalingen van de eerste alinea zijn geregistreerd, worden nietig verklaard.”

4. - De artikelen 13, lid 1, onder b) en 14, lid 1, van verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012, inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen, die de thans geldende voorschriften zijn inzake deze materie, bevatten een regeling die praktisch identiek is aan die van de voorschriften van verordening 510/2006, met dezelfde nummering.

TEN DERDE. – *Irrelevantie van het nationale rechtskader*

1. - De in het verzoekschrift opgenomen vorderingen in verband waarmee vragen zijn gerezen omtrent de uitlegging van EU-recht, strekken tot vaststelling van een inbreuk op de BOB op basis van artikel 13, lid 1, onder b), van verordening [Or. 8] 510/2006 en tot nietigverklaring van het merk overeenkomstig artikel 14, lid 1, van die verordening.

2. [OMISSIS] [aspecten van nationaal procesrecht]

De beoordeling van het cassatieberoep hangt uitsluitend af van de uitlegging van voorschriften van Unierecht.

TEN VIERDE. – *Enkele noodzakelijke verduidelijkingen voor een goed begrip van de litigieuze kwesties*

1. - Om te beginnen, dient, opdat degenen die deze beslissing lezen in een vertaling in een van de andere EU-talen dan het Spaans, de aan het Hof van Justitie geformuleerde vragen kunnen begrijpen, te worden gepreciseerd dat het in de BOB „queso manchego” gebruikte woord „manchego” het adjectief is waarmee in het Spaans personen, producten enz. afkomstig uit de Spaanse regio La Mancha worden aangeduid.

2. - In deze regio wordt traditioneel volgens bepaalde productie- bewerkings- en rijpsmethoden kaas geproduceerd van schapenmelk.

De BOB „queso manchego” is door de Europese Gemeenschappen erkend en geregistreerd middels verordening (EG) nr. 1107/96 van de Commissie van 12 juni 1996 betreffende de registratie van de geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen. Onder deze BOB vallen kazen die in La Mancha volgens

de in de BOB-specificaties vastgelegde productie- bewerkings- en rijpingsvereisten van schapenmelk worden gemaakt.

In La Mancha worden ook andere kazen gemaakt, die niet onder de BOB „queso manchego” vallen omdat bij het maken ervan niet is voldaan aan de in de BOB-specificaties vastgelegde vereisten, al hebben zij wel dezelfde geografische oorsprong.

3. - Het literaire personage Don Quichot van La Mancha is door zijn schepper, Miguel de Cervantes, gesitueerd in La Mancha, waar zich het grootste deel van de [Or. 9] handelingen afspeelt van deze roman, die gewoonlijk als het belangrijkste verhalende werk in de Spaanse taal wordt beschouwd.

De beschrijving van Don Quichot door Cervantes bevat enkele fysieke kenmerken en kledingstukken die overeenstemmen met de tekening op het etiket van de kaas „Adarga de Oro”. Het woord „adarga”, dat thans een archaïsme is, wordt in de roman van Cervantes gebruikt als benaming van het door Don Quijote gebruikte schild.

Het paard dat Don Quichot in zijn omzwervingen berijdt, heet „Rocinante”, wat een van de benamingen is die door de gedaagde [Quesera ██████████] wordt gebruikt voor sommige van zijn kazen.

In een van de bekendste hoofdstukken van de roman stuit Don Quichot op enkele windmolens, die hij voor reuzen aanziet. Windmolens zijn een kenmerkend element in het landschap van La Mancha. Op sommige van de etiketten op de door gedaagde vervaardigde, niet onder de BOB „queso manchego” vallende, kazen, en op een tekening op de webpagina van gedaagde, waarop ook geadverteerd voor niet door die BOB beschermde kazen, zijn landschappen te zien met windmolens en schapen.

TEN VIJFDE. – *Eerste vraag*

1. - In zijn arresten van 4 maart 1999, C-87/97 (Gorgonzola-Cambozola), en 26 februari 2008, C-132/05 (Parmigiano-Parmesan), heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat het begrip „voorstelling van een BOB” een situatie betreft waarin de voor de aanduiding van een product gebruikte term een deel van een BOB bevat, zodat de consument bij het zien van de naam van het product als referentiebeeld het artikel waarvoor de BOB geldt, voor de geest zal komen. Van belang is daarom de fonetische en visuele overeenkomst tussen de benamingen (in de zaak die aan de orde was in het eerste arrest waren dat „Cambozola” en „Gorgonzola”, in de zaak van het tweede arrest ging het om „Parmesan” en „Parmigiano Reggiano”) in een situatie waarin de betrokken producten uiterlijk enige gelijkenis vertonen.

Het arrest van het Hof van Justitie van 21 januari 2016, C-75/15, Viiniverla Oy, waarin artikel 16 b van verordening (EG) nr. 110/2008 werd uitgelegd, bevatte een soortgelijke beoordeling met betrekking tot de voor de benaming van een

gedistilleerde drank gebruikte term **[Or. 10]** „Verlados”, in verband met de geografische aanduiding „Calvados”.

2. - In het arrest van 26 februari 2008, C-132/05, C-132/05, achtte het Hof van Justitie het eveneens relevant dat sommige Duitse kaasproducenten kaas onder de naam „Parmesan” op de markt brachten, met etiketten die een voorstelling van Italiaanse cultuur en Italiaanse landschappen opriepen, terwijl de BOB „Parmigiano Reggiano” Italiaans is. Dat arrest bevestigt dat het gerechtvaardigd is daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat consumenten in die lidstaat „Parmesan”-kaas met de Italiaanse Republiek associëerden, ook al werd deze in feite in een andere lidstaat geproduceerd.

3. - In de onderhavige zaak verschillen de omstandigheden aanzienlijk van de zaken die in de arresten van het Hof van Justitie zijn behandeld en die door de Juzgado en de Audiencia Provincial in aanmerking werden genomen voor hun oordeel dat er geen voorstelling van de BOB werd opgeroepen en er dus geen sprake was van inbreuk daarop.

In de eerste plaats vertonen de woordtekens die gedaagden hebben gebruikt op de etiketten voor de niet onder de BOB „queso machego” vallende producten, of die zij hebben geregistreerd als merken voor die producten, geen grafische of fonetische gelijkenis met de BOB. De gelijkenis die wordt aangevoerd met betrekking tot een benaming die voor sommige van de door gedaagde [Quesera XXXXXXXXXX] vervaardigde, niet onder de BOB vallende, kazen wordt gebruikt („Rocinante”), vormt een verband dat veeleer conceptueel van aard is.

In elk geval zijn sommige van de betrokken tekens geen woord- maar beeldtekens, zodat er geen sprake kan zijn van verbale of fonetische gelijkenis. De Juzgado en de Audiencia Provincial oordeelden dat dit uitsluit dat er een voorstelling van de BOB „queso machego” wordt opgeroepen.

4. - Eiseres betoogt evenwel dat de „voorstelling” van de BOB kan ontstaan door het gebruik van beeldtekens die een voorstelling van de BOB oproepen die fundamenteel conceptueel van aard is.

Die stelling zou steun kunnen vinden in enkele uitlatingen van het Hof van Justitie waaruit volgt dat er ook sprake kan zijn van een „voorstelling” wanneer er geen enkel gevaar bestaat voor **[Or. 11]** verwarring, aangezien het er vooral om gaat dat er geen associatie van ideeën over de oorsprong van het product wordt gecreëerd in de geest van het publiek, en een marktdeelnemer niet ten onrechte mag profiteren van de reputatie van een beschermde geografische aanduiding.

Eiseres betoogt dat er een voorstelling van de BOB „queso machego” zou kunnen worden opgeroepen door het gebruik van de figuur van Don Quichot van La Mancha en de landschappen met windmolens, schapen, enz., omdat dit tekens zijn die verband houden met La Mancha en die in de geest van de publiek een associatie van ideeën oproepen over de oorsprong van het product. Hetzelfde geldt voor het woordteken „Rocinante”.

5. - Dit is het eerste punt van twijfel over de uitlegging van artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006 dat moet worden weggenomen en bijgevolg aanleiding vormt voor de formulering van de eerste vraag.

TEN ZESDE. – *Tweede vraag*

1. - De Audiencia Provincial was van oordeel dat de door gedaagden (op de etiketten of in de geregistreerde merken) gebruikte tekens een voorstelling oproepen van de regio La Mancha, doch niet van de BOB „queso manchego”.

De Audiencia stelde dat elke in de regio La Mancha gevestigde kaasproducent het recht heeft om tekens te gebruiken die een voorstelling van deze regio oproepen, ook al voldoen zijn producten niet aan de productie-, verwerkings- en rijpingsvereisten waaraan volgens de specificaties moet worden voldaan om te vallen onder de BOB „queso manchego”. De Audiencia oordeelde dat producenten van kaas die onder de BOB „queso manchego” valt, geen monopolie mogen hebben op het gebruik van tekens die een voorstelling van de regio La Mancha oproepen, in de categorie van producten die onder de BOB „queso manchego” vallen, en dat andere producenten in de regio van kaas die niet onder de BOB „queso manchego” valt, zich niet hoeven te onthouden van het gebruik van tekens die een voorstelling oproepen van La Mancha.

Eiseres stelt daarentegen dat het bij het in de handel brengen van een kaas gebruik maken van woord- en beeldtekens die een voorstelling van de regio La Mancha oproepen, met zich meebrengt dat er een voorstelling van de BOB „queso manchego” wordt opgeroepen, hetgeen krachtens artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006 verboden is.

[Or. 12] 2. - De twijfel is gerezen omdat, enerzijds, het toestaan dat voor producten die vallen onder een BOB met een geografisch karakter [artikel 2, lid 1, onder a), van verordening 510/2006], waarvan de benaming is afgeleid van de naam van de regio, een monopolie bestaat op het gebruik van tekens die een voorstelling oproepen van de regio waarmee die BOB verband houdt, en het weigeren om het gebruik van die tekens toe te staan aan in die regio gevestigde producenten wier producten niet vallen onder de BOB omdat zij behalve aan het vereiste van geografische oorsprong, aan geen van de specificaties voldoen, een ernstige beperking kan opleveren van het vrije verkeer van goederen, dat een van de basisbeginselen is die worden erkend in alle oprichtingsverdragen van de huidige EU. Het zou ook betekenen dat aan producenten van kaas met de BOB „queso manchego” een monopolie wordt verleend op het gebruik van tekens die verband houden met de regio, zodat andere kaasproducenten, die in dezelfde regio zijn gevestigd maar wier kazen niet onder de BOB vallen, deze niet kunnen gebruiken.

3. - Anderzijds echter zou, in het geval van een BOB met een geografisch karakter waarvan de benaming is afgeleid van de naam zelf van de regio („queso manchego” – „La Mancha”), indien het aan in de regio waarmee de BOB verband

houdt gevestigde producenten die identieke of soortgelijke goederen produceren welke niet vallen onder die BOB omdat zij behalve aan het vereiste van geografische oorsprong, aan geen van de specificaties voldoen, zou worden toegestaan tekens te gebruiken die een voorstelling oproepen van de regio waarmee de BOB verband houdt, de door de BOB geboden bescherming en de functies daarvan in verband met het verschaffen van de duidelijkheid op de markt en van informatie over de kwaliteit van producten met die BOB, kunnen worden verzwakt.

TEN ZEVENDE. – *Derde vraag*

1. - Het laatste punt van twijfel over de uitlegging van het Unierecht heeft betrekking op de groep van consumenten die in aanmerking moet worden genomen om te bepalen of er sprake is van het oproepen van een „voorstelling” van de BOB als bedoeld in artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006.

2. - Het door eiseres samen met het verzoekschrift overgelegde marktonderzoek werd uitgevoerd door aan leden van het publiek uit verschillende Spaanse regio's vragen te stellen over het verband tussen een bepaalde geografische oorsprong (de regio La Mancha), bepaalde tekens (Don Quichot, windmolens, de term **[Or. 13]** „Rocinante”, schapen) en het beeld van het etiket van de kaas „Super Rocinante”.

3. - Het is inderdaad zo dat de kaas met de BOB „queso manchego” wordt geproduceerd in Spanje, aangezien het een vereiste van die BOB is dat de kaas wordt gemaakt in La Mancha, dat een Spaanse regio is. Ook is het zeer waarschijnlijk, hoewel op dit punt geen gegevens zijn verstrekt, dat de kaas met die BOB hoofdzakelijk in Spanje wordt geconsumeerd. Het product waarop de tekens worden gebruikt die de voorstelling zouden oproepen van de BOB, wordt ook in La Mancha, en dus in Spanje, geproduceerd.

De BOB heeft evenwel een Europees, communautair karakter – hetgeen door de EU is erkend door middel van een verordening – wordt geregeld door het EU-recht en verleent een bescherming die zich uitstrekt tot het gehele grondgebied van de EU.

4. - In zijn arrest van 21 januari 2016, C-75/15, Viiniverla Oy, dat betrekking had op de uitlegging van artikel 16b van verordening (EG) nr. 110/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2008 betreffende de definitie, de aanduiding, de presentatie, de etikettering en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken [het equivalent van artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006], oordeelde het Hof van Justitie dat, om te bepalen of er sprake is van het oproepen van een „voorstelling” als bedoeld in voornoemde bepaling, de nationale rechter uit moet gaan van de waarneming van de normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende gemiddelde consument, waarbij het begrip „consument” aldus moet worden opgevat dat het ziet op de Europese consument, en niet enkel op de consument van de lidstaat

waarin het product dat de beschermde geografische aanduiding voor de geest roept, wordt vervaardigd.

5. - De vraag rijst of de notie van de normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende gemiddelde consument, van wiens waarneming moet worden uitgegaan om te kunnen bepalen of er sprake is van het oproepen van een „voorstelling” als bedoeld in artikel 13, lid 1, onder b), ook in het geval van producten waarnaar wordt verwezen in verordening 510/2006 aldus moet worden opgevat dat zij ziet op de Europese consument, hetgeen in overeenstemming zou zijn met het Europese, communautaire karakter van de BOB-registratie en de reikwijdte van haar bescherming, dan wel dat zij ziet op de consument van de lidstaat waarin het product wordt vervaardigd dat de beschermde geografische aanduiding voor de geest roept of waarmee de BOB geografisch verband houdt, waar [Or. 14] het product hoofdzakelijk wordt geconsumeerd en waar de schadelijke gevolgen van het oproepen van een voorstelling van de BOB dus groter zijn.

Dictum

Gelet op het voorgaande,

BESLIST DE KAMER: Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Dient er, om te kunnen spreken van het oproepen van een krachtens artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006 verboden voorstelling van een beschermde oorsprongsbenaming, noodzakelijkerwijs sprake te zijn van het gebruik van benamingen die een grafische of fonetische gelijkenis vertonen met die beschermde oorsprongsbenaming, of kan deze voorstelling ook worden opgeroepen door het gebruik van een beeldtekens die een voorstelling oproepen van de oorsprongsbenaming?

2. Kan, in het geval van een beschermde oorsprongsbenaming met een geografisch karakter [artikel 2, lid 1, onder a), van verordening 510/2006], wanneer het gaat om identieke of soortgelijke producten, het gebruik van tekens die een voorstelling oproepen van de regio waarmee de beschermde oorsprongsbenaming verband houdt, worden aangemerkt als de oproeping van een voorstelling – als bedoeld in artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006 – van de beschermde oorsprongsbenaming zelf die ook verboden is in het geval waarin degene die die tekens gebruikt een producent is die is gevestigd in de regio waarmee die beschermde oorsprongsbenaming verband houdt, doch wiens producten niet vallen onder die beschermde oorsprongsbenaming omdat zij behalve aan het vereiste van geografische oorsprong, aan geen van de specificaties voldoen?

3. Dient de notie van de normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende gemiddelde consument, van wiens waarneming de nationale rechter moet uitgaan om te kunnen bepalen of er sprake is van het oproepen van een

„voorstelling” als bedoeld in artikel 13, lid 1, onder b), van verordening 510/2006 in die zin te worden opgevat dat zij ziet op de Europese consument dan wel in die zin dat zij enkel ziet op de consument van de lidstaat waarin het product dat de beschermde geografische aanduiding voor de geest roept, wordt vervaardigd of waarmee de BOB geografisch verbonden is en waar het product hoofdzakelijk wordt geconsumeerd?

[Or. 15] [OMISSIS] [aspecten van nationaal procesrecht]